

אורות פלא

סכין
לחזור
כתבי רבינו
אליעזר פאפו
ד"ר, מו"ס
"פלא יועץ"
ועד

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו ז"ע, מח"ס "פלא יועץ"
לפט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

ראש השנה תשפ"ה

צועקים בתפלה ביום ראש השנה ויום הכפורים ככלבים תן לנו מזונות, סליחה וכפרה, ואין מי שקורא לו בתשובה כדי שיחזיר הקדוש ברוך הוא שכינתו אלין.

וכל איש הירא את דבר השם, לבו יחיל בקרבו מפחד השם ומחדד גאונו, ויתן אל לבו כי היום יביאו את דינו למשפט לפני מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שופט כל הארץ, מגופו ומבגיו וממונו, והוא יודע כל מעשה איש, מחשבותיו ותחבולותיו, וכל תעלומות לב, ואין צריך לפניו לא עדים ולא ראיה, כי הוא הדין, הוא עד והוא בעל הדין.

ויראה ויפחד ויבוא בו לאמר "מה אעשה כי יקום אל וכי יפקד מה אשיבנו" (איוב לא יד)? ויפשפש במעשיו ויבדוק קטן עיניו יחזו למצא עונו, מצדו אלה ויבכה מימינו, וכמעט שעבר על כמה לאוין ובפרט התלוויים בלב, כגון: "לא תשנא את אחיך בלבבך", "לא תקם ולא תטר", "לא תאמץ", "ולא תקפץ את ידך". ועשיו: "ליראה את ה'", "לאהבה אותו", "ללכת בדרכיו", ועשה ד' ואהבת לרעה כמוך", שהוא כלל גדול בתורה, והיא היא שהחריבה את ביתנו, ועדין לא נטהרנו מנגע צרעת - עון שנאת חנם, ולשון הרע הקשה מעבודה זרה, גלוי עריות, שפיכות דמים (ערכין טו), ושבועת שוא והזכרת השם לבטלה שהוא פשוט שוא, בין בלשון הקדש בין בלשונות הגוים, וגזל ואונאה ושקר וענול, ובטול תפלות ובכרות ומצות, וכיוצא מעברות קלות וחמורות, כביר מצאה ידנו.

ועל זה ידו כל הדווים, האם לכה נוצר האדם לעבר על רצון יוצרו חס ושלוש? או שמא החיים והשלוש דמשמאי מיהב יחבי לאבד הזמן להקבל וריק? והלוא האדם נדון על כל הרגעים, ותובעים ממנו כמה הוציא כל רגע, כדכתיב (איוב ז יט): "לא תרפני עד בלעי רקי". ועון בטול תורה עולה על כלנה, על מה אבדה הארץ? על עזבם את תורת, ותחלת דינו של אדם על דברי תורה (שבת לא), וכל שעה וכל רגע שאינו עוסק בתורה נקרא חסרון לא יוכל להמנות, וכל שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף, כי דבר ה' בזה.

ובכל יום בת קול יוצאת ואומרת: אוי להם לבריות מעלבוניה של תורה,

לעזר את עצמי ואת בני גילי רציתי להעתיק דברי קדוש, המקבל האלהי מורנו הרב שלום שרעבי מזרחי זלה"ה, הנבא בספרו הקדוש נהר שלום (דף לט א) מה שהיה אומר בשעת התקיעות, ומה טוב לדרשם ברבים כי דבריו דברי אלהים חיים, והם כגחלי אש דברים היוצאים מן הלב ונקנסים ללב, כי יתן האדם את רוחו אליהן, הם נוקבים את הלב עד בית חללו.

וזה לשונו: ידוע למו"ר פשט טעם מצות השופר הוא לעזר הלכבות הישנים, כמו שכתב הרמב"ם ז"ל (הל' תשובה פ"ג ה"ד): אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזרת הכתוב, רמז יש בו, כלומר, עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם, אלו השוכחים את האמת בהכלי הזמן ושוגים כל שנתם בהקבל וריק אשר לא יועילו ולא יצילו. הביטו לנפשתיכם והיטיבו דרכיכם ומעלליכם, יעזוב כל אחד דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה. ויתקרט על בטול תורה ומעוט מצות ומעשים טובים, ועל אשר לא טוב עשה. ולא על מעשיו של שנה שעברה לבד, אלא על מעשיו של כל ימי שני חיינו וגם על כל גלגוליו שעברו, על הכל יביא האלהים במשפט.

והו עתה, היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו! נחפשה דרכינו ונחקרה, כי הן בעונותינו שלחה אמנו זה כמה וכמה שנים רבות (והצדיק אבד למטרונותא). ולכן כל מגמת פנינו בתפלתנו תהיה בכונה שלמה לפדות את השכינה וניצוצי הקדשה מהגלות ולתפרא בית אסורים דילה, כמו שכתוב בתקונים (תקון ו) על הפסוק (שמות ב יב) "ויפן כה וכה" אי אית מאן דיתער בתיובתא לתפרא בית אסורים דילה "לאמר לאסורים צאו" (ישעיה מט ט)? אי אית מאן דקרא לה בתיובתא דיתחזיר קדשא בריה הוא שכינתא לגבה? אלא בלהון צותין ביזמא דראש השנה ויום הכפורים ככלביו, הב לנא מזוני, סליחה וכפרה, כתבנו לחיים, ואנן עזי פנים וכי, ולית מאן דקרא לה בתיובתא דיתחזיר קדשא בריה הוא שכינתא לגבה. [תרגום = האם יש מי שמתעורר בתשובה לשבור את בית האסורים של השכינה "לאמר לאסורים צאו"? האם יש מי שקורא להקדוש ברוך הוא בתשובה כדי שיחזיר הקדוש ברוך הוא שכינתו אלינו? אלא כלם

ואפלו היושב בטל נקרא לץ מארבע פתות, וכל שכן השוח שיחה בטלה שהוא בעשה (יומא יט:), דכתיב (דברים ו ז): "ודברת בם" ולא בדברים בטלים, וכתיב (מלאכי ב יז): "הוגעתם ה' בדבריהם", וכתיב (עמוס ד ג): "ומגיד לאדם מה שחזו", אפלו דברים שאין בהם ממש נכתבים ונקראים לפניו ביום הדין (חגיגה ה:), אזי לאותה בושא, אזי לאותה פלמה.

וכל שכן הנקשל בעון ארבע פתות, הפוגמים בכל ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, דהינו: ליצנים, חנפים, שקרנים, מספרי לשון הרע. וכל חטא וחטא הוא קוץ מכאוב לשכינה, ומחזק בית אסורים דילה ומוסיף מכאוב על מכאובה, ומה הלשון אומרת: קלני מראשי וכו', הגמול הזה קניתי אזי כי בני יצאוני צעקה הנערה - "נתנני ה' בידי לא אוכל קום" (איכה א יד).

ועסק התורה שמתקן לשם קדשא בריה הוא ושכינתה צריף לשמה בלי שום פניה, כמו שכתוב בתקונים: קלא נפק בכל ליליא "ואמר מה אקרא" (ישעיה מ ו?) - זיל ואימא לון דישתדלון באורייתא, לסלקא שכינתא ולתברא לה בבעלה, ולית מאן דיתער לה לגבי בעלה [תרגום = קול יוצא בכל לילה "ואמר מה אקרא"? לך ותאמר להם שיעסקו בתורה כדי להעלות את השכינה ולתבר אותה עם הקדוש ברוך הוא, ואין מי שיעורר את השכינה אל הקדוש ברוך הוא], אין מנהל לה ואין מחזיק בידה, כי הן בעונותינו שלחה אמנו.

ועתה עת רצון היא, חזק ונתחזק להכניע לבנו ולשוב בתשובה שלמה, כי שערי תשובה היום הם פתוחים ואותה אנהנו מבקשים כהיום הזה, כי כל עקר תקון השופר למעלה תלוי בתשובה, והכרח גדול הוא התעוררות הלב בתשובה כהיום הזה, כי אין קול השופר פועל למעלה, אם לא שעולה הקול בהתעוררות הלב בתשובה, ואם לאו הוא פגג המנגון ואפלו אם יש בידו של אדם חטא מהחטאים המעכבים את התשובה, כגון שהיה סבה להחטיא את חברו, בהתעוררות תשובה ביום הזה גורם לפתח לו שערי תשובה, כי שערי תשובה פתוחים, והתעוררות תשובה מעט היום, הוא פגג טרח גדול בזמן אחר.

ולכן עת לחננה ישעת רצון להתחרט חרטה גמורה על כל אשר נואלנו ואשר חטאנו בכלל ובפרט, ולקבל כל אחד ממנו לשוב מאיזה עון שבידו, ואל יפחת כל אחד ממנו מלשוב מאיזה חטא קל או חמור, כי בזה זוכה להיות צדיק בעל תשובה, ומכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות.

וכתבו הראשונים שמי שלא שב בתשובה באותם הימים שקדם ראש השנה, ונכתב ונחתם בראש השנה בין הרשעים, שאם היה בתשובה באותו היום בצבור, יקרע רע גזר דינו ויפתח בספר החיים, יען ששערי תשובה פתוחים, כדכתיב (ישעיה נה ו): "דרשו ה' בהמצאו".

וכל מגמת האדם בתשובתו ותפלתו תהיה על גלות השכינה ועל חרבן בית קדשנו ותפארתנו, כי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו - פאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פ"א ה"א), ובפרט דור זה שכלו כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה, לכו ונשובה, זהו תרף דברי הרב הקדוש ז"ל. עיניך הרואות, כי עקר גדול לקבל לשוב מאיזה עון שבידו, אכל אין איש שם על לב, כי חוששים שלא יוכלו עמה, אבל חיובא רמנא עלן לקבל בלי נדר ולעמד על המשמר בכל פחנו וה' אלהים יעזר לנו, כי הבא לטהר מסייעין אותו מן השמים (שבת קד).

ואשריהם ישראל רבם בכלם בשני ימים אלו לא פסקי פמיהו מגרסא, וקורין את התהלים, ויש שקורין אותם שתי פעמים, שנמצא שקורין ש' מזמורים כמגן "כפר", אבל ידוע מאמר רבותינו ז"ל (טור או"ח סי' א): טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה.

ובכל מקום ששואל בתפלה "חיים", מלבד שיש סודות עמקים דקאי על השכינה ועל ניצוצות הקדשה, עוד בה וכו' על חיי הנפש שיהא חי מרגיש ביראת ואהבת השם כל הימים, וגם על חיי הגוף וכו' שרוצה לחיות כדי לעבד את בוראו ולהשלים תקון נפשו רוחו ונשמתו, שלא יהא צער וכעס לקדשא בריה הוא ושכינתה בעבורו, ועל פונה זו צריף לבקש מאד על חיי הגוף, כי יפה שעה אחת של תורה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, וזה יהיה פונתו באמרו "זכרנו לחיים וכו' למענה אלהים חיים". דזק והעמק והארף בזה, כי זה כל האדם.

ספר ההכנה לחודש אלול וימים נוראים
ניתן להשיג במכון "אורות פלא"
ירושלים
בטל: 02-6413780

הופיע ויצא לאור הספר

דן ידין

על התורה והמועדים
להשיג בחנויות הספרים המובחרות

לקבלת העלון בדוא"ל נא לשלוח לכתובת:
orotpele@gmail.com

רחוב מינצברג 5 ירושלים טל. 02-6413780
פקס. 077-4040720 | orotpele@gmail.com